

مرواری بر نقش بانک‌های سرمایه‌گذاری در جهان

(قسمت دوم و پایانی)

اداره مدیریت ریسک

این شرکت که در آوریل ۲۰۰۷ در بحرین و با سرمایه‌ای بالغ بر ۲۰۰ میلیون دلار که ۴۷/۷ میلیون دلار آن پرداخت شده به عنوان یک شرکت سرمایه‌گذاری اسلامی با گرایش جهانی تأسیس شده و انجام دامنه‌ای از فعالیت‌های مالی شامل مدیریت دارایی با الزامات اسلامی، مدیریت صندوق، ساماندهی معاملات، عرضه عمومی منطقه‌ای، پذیره‌نویسی و مشاوره سرمایه‌گذاری را هدف قرار داده است. این شرکت همچنین موافقت نامه‌ای با بانک سرمایه‌گذاری اسلامی اروپایی مبنی بر همکاری استراتژیک برای توسعه امور مالی و گسترش صنعت مالی اسلامی منعقد کرده است.

● بانک سرمایه‌گذاری امور مالی خلیج فارس (GFH)

شرکت امور مالی خلیج فارس در اکتبر ۱۹۹۹ و در بحرین به عنوان یک بانک سرمایه‌گذاری اسلامی و با هدف کمک به رشد سریع بانکداری اسلامی بین‌المللی و مدیریت دارایی براساس فلسفه شریعت اسلامی با سرمایه ۳۰۰ میلیون دلار که ۲۱۲ میلیون دلار آن پرداخت شده به تأسیس رسیده است. از جمله برنامه‌های سرمایه‌گذاری این شرکت می‌توان به برنامه‌های سرمایه‌گذاری زیرساختی، سرمایه‌گذاری در املاک و مستغلات در کشورهایی همچون بریتانیا، فرانسه و اسپانیا، سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها، سرمایه‌گذاری در تکنولوژی و نیز سرمایه‌گذاری مخاطره‌پذیر اشاره کرد.

● شرکت امور مالی عرب

این شرکت با سرمایه‌ای برابر ۶۰ میلیون دلار به فعالیت‌های بانک تجاری و نیز بانک سرمایه‌گذاری اسلامی در لبنان می‌پردازد و اولین بانک سرمایه‌گذاری

● کلیون بانک ترک

شرکت سهامی با مسؤولیت محدود کلیون بانک ترک به عنوان یک موسسه تامین سرمایه در سپتامبر ۱۹۸۹ با تصویب هیات وزیران و تحت قوانین بانکداری و قانون تجارت ترکیه تأسیس شده است. این شرکت که با هدف انجام امور بانک سرمایه‌گذاری تشکیل شده است به انجام اموری همچون موارد زیر می‌پردازد:

۱- فعالیت بین بانکی در بازار پول: اعطای و دریافت انواع پول‌های ترکی و خارجی از بانک‌ها، موسسات مالی و بانک‌های سرمایه‌گذاری در چارچوب قوانین و مقررات و با هدف انجام امور بازارسازی به عنوان سرمایه‌گذار و نهاد واسطه.

۲- کارگزاری و ارایه خدمات مالی: تامین مالی مشتریان برای خرید اوراق بهادر.

۳- خرید و فروش اوراق بهادر: مدیریت، تعهد پذیره‌نویسی، انجام حداکثر مساعی و توزیع انواع اوراق بهادر شامل سهام، اوراق قرضه، اوراق تجاری و دیگر ابزار مالی از دیگر فعالیت‌های این شرکت به شمار می‌رود. شرکت می‌تواند با همکاری بانک‌های تجاری، بانک‌های سرمایه‌گذاری، بانک‌های تخصصی، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و دیگر گروه‌های مرتبط تشکیل سندیکا داده و اقدام به خرید و فروش انواع اوراق قرضه کرده و مبادرت به تأسیس صندوق سرمایه‌گذاری اوراق بهادر و فعالیت به عنوان نهاد واسطه کند.

۴- فعالیت‌های معامله‌گری: فعالیت به عنوان معامله‌گر و بازارساز انواع اوراق بهادر با هدف افزایش معاملات آن اوراق.

● شرکت مدیریت سرمایه بحرین (CMH)

به وجود خواهد آمد. سرمایه تعهد شده این بانک یک میلیارد دلار و سرمایه پرداخت شده آن ۵۰۰ میلیون دلار در نظر گرفته شده است که هر کدام از دو شرکت یاد شده پرداخت ۱۵ درصد سرمایه مزبور را تعهد کرده و ۷۰ درصد باقی مانده توسط این دو شرکت به سهام داران استراتژیک عرضه خواهد شد. این بانک فرصت‌های سرمایه‌گذاری مطابق با شریعت اسلامی را برای سرمایه‌گذاران فراهم خواهد کرد. علاوه بر این امکان سرمایه‌گذاری در سهام و سرمایه‌گذاری‌های مخاطره‌پذیر را به وجود خواهد آورد و توانایی اداره صندوق‌های سرمایه‌گذاری شامل سهام و اوراق بهادر پذیرفته شده در بورس را خواهد داشت. همچنین خدماتی از جمله معرفی محصولات جدید مالی و مشاوره مالی رانیز ارایه خواهد نمود.

● سوابق و فعالیت بانک‌های سرمایه‌گذاری در ایران

در کشور جمهوری اسلامی ایران تا به حال هیچ بانک سرمایه‌گذاری فعالیت نداشته و تاسیس نشده است و به عبارتی این نوع عملیات بانکی در کشور مفهوم جدیدی می‌باشد. با بررسی وظایف و کارکردهای شرکت تامین سرمایه به عنوان یکی از واسطه‌های مالی بازار اوراق بهادر، ایجاد چنین نهادی در ایران به عنوان واسطه مالی در بازار اوراق بهادر ضروری به نظر می‌رسد که در قانون بازار اوراق بهادر مصوب آذرماه ۱۳۸۴ درباره نحوه تاسیس، فعالیت، دریافت مجوز و نظارت بر آن به روشنی تاکید شده است. در حال حاضر مجوز

اسلامی لبنان به شماره می‌رود.

● بانک سرمایه‌گذاری عرب اردن (AJIB)

این شرکت در فوریه ۱۹۷۸ به عنوان اولین بانک سرمایه‌گذاری در اردن تاسیس شد و ۵۰ درصد مالکیت اولیه آن به سرمایه‌گذاران اردنی و ۵۰ درصد دیگر به موسسات مالی عربی یا اردنی تعلق گرفت. دو گروه عمده خدمات این بانک عبارتند از:

الف) خدمات بانکداری تجاری:

- ✓ اخذ سپرده به ارزهای داخلی و خارجی
- ✓ معامله اوراق بهادر اردن از طریق بورس امان
- ✓ تامین مالی پروژه‌ها و اعطای اعتبار
- ✓ صدور اعتبارنامه و ضمانت نامه
- ✓ اعطای وام‌های مختلف
- ✓ صدور ویزا
- ✓ معامله ارزهای خارجی و فلزات گران‌بها

ب) خدمات بانکداری سرمایه‌گذاری:

- ✓ تامین مالی شرکت‌ها
- ✓ ارایه خدمات وام‌های بازارهای سرمایه
- ✓ اخذ وام از موسسات مالی داخلی و بین‌المللی برای شرکت‌ها و به منظور تامین مالی آنها
- ✓ ارایه خدمات در بازار سرمایه
- ✓ مدیریت دارایی‌ها

● بانک سرمایه‌گذاری اسلامی

این شرکت براساس توافقی که بین دو شرکت امور مالی خلیج فارس (GFH) و بانک اسلامی قطر (QIB) در ۱۴ مارس ۲۰۰۶ صورت گرفته است، به زودی در کشور قطر

◆ ایجاد
شرکت‌های تامین
سرمایه در ایران
به عنوان واسطه
مالی در بازار
اوراق بهادر
ضروری به نظر
می‌رسد

◆ شرکت‌های تامین سرمایه‌امین و نوین به عنوان اولین نهادهای مالی - پولی در چارچوب الزامات اجرایی سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ قانون اساسی در آینده نزدیک تاسیس و شروع به فعالیت خواهد نمود.

حساب می‌آید. ضمن این که این مشاغل اجازه تماس مستمر با مدیران سطح بالای شرکت‌ها و حضور در فرآیند تحلیل فرصت‌های کسب و کار با حجم بالا را فراهم کرده و لذا اهمیت تجربه ناشی از آن بسیار بالاست. در مقابل اشکال این مسیر شغلی حجم بسیار بالا کار، استرس زیاد و عدم تحمل خطا (به علت زیان‌های هنگفت ناشی از خطأ) می‌باشد.

منابع و مأخذ:

- ۱- ماهنامه اقتصادی و مالی بین‌المللی اقتصاد ایران، سال نهم، شماره ۹۶، بهمن سال ۱۳۸۵.
- ۲- روزنامه دنیای اقتصاد، چهارشنبه ۷/۲/۹۴
- ۳- متن سخنرانی معاونت امور بانکی بیمه و شرکت‌های وزارت امور اقتصادی و دارایی در همایش پانزدهم اسفندماه سال ۱۳۸۶ در تالار الغدیر دانشکده مدیریت دانشگاه تهران.

4-An introduction to the inter-American Development Bank: A fact sheet for civil society Groups, Bank Information Center, 2005. (www.Bicusa.org)

- 5-www.Eurominey.com
- 6-www.isdb.org
- 7-www.afdf.org
- 8-www.iadb.org
- 9-www.adb.org

تأسیس و فعالیت شرکت‌های تامین سرمایه امین و نوین به عنوان نخستین بانک‌های سرمایه‌گذاری در ایران صادر شده است و به عنوان اولین نهادهای مالی - پولی در چارچوب الزامات اجرایی سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ قانون اساسی در آینده نزدیک تاسیس و شروع به فعالیت خواهد نمود. طبق اظهار نظر مقامات اقتصادی کشور مطالعات لازم درخصوص این بانک‌ها انجام شده و تعداد ۱۰ شرکت بزرگ و معابر کشور با سرمایه‌ای در حدود یک هزار میلیارد ریال، توافقات اولیه برای تاسیس این دو شرکت تامین سرمایه را انجام داده‌اند و سازمان بورس اوراق بهادار نیز قانونمندی‌های لازم را برای تحقق این کار آماده کرده است.

در سال‌های پیش از انقلاب اسلامی نیز توجه به موسسات تامین سرمایه و فعالیت و خدماتی که ارایه می‌دهند، وجود داشته است، اما فعالیت چنین موسساتی بدون تدوین قوانین و مقررات لازم، صرفاً در قالب اساسنامه آنها ملاحظه شده بود. به عنوان نمونه، بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران (۱۳۳۸) و بانک توسعه و سرمایه‌گذاری ایران (۱۳۵۲)، شرکت خدمات مالی ایران (۱۳۵۳) و شرکت سرمایه‌گذاری ملی ایران (۱۳۵۴) از جمله این موسسات بودند.

به هر حال همچنان که گفته شد در اجرای سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ از آنجا که تشکیل نهادهای مالی و پولی مختلفی با مالکیت غیردولتی ضرورت دارد لذا با توجه به نقش و کارکرد شرکت‌های تامین سرمایه به نظر می‌رسد این شرکت‌ها بتوانند نقش مهمی را در این زمینه ایفا کنند. برخی از دلایل ایجاد شرکت‌های تامین سرمایه در ایران عبارتند از:

- ۱- نیاز شرکت‌های به استفاده از خدمات این شرکت‌ها برای تامین سرمایه مورد نیاز.
- ۲- بهبود مدیریت مالی شرکت‌ها از طریق ارایه خدمات مشاوره مالی.

۳- قیمت‌گذاری مناسب سهام شرکت‌های اصل ۴۴.

۴- ضرورت افزایش میزان تشکیل سرمایه در کشور و گسترش سهم بخش خصوصی در تشکیل سرمایه.

۵- راهنمایی خریداران.

۶- رونق پخشیدن به بازار ادغام و تملک کشور.

تأسیس بانک‌های سرمایه‌گذاری از زاویه کیفیت بازار کار نیز برای دانش آموختگان رشته‌های مالی، اقتصاد و مدیریت در ایران خبر بسیار مهمی است. کارشناسان این بانک‌ها باید از یک طرف با مسائل مالی آشنا بوده و از طرف دیگر اطلاعات و دید مناسب در مورد تحلیل شرکت‌ها و صنایع خاص و نیز فضای اقتصاد کلان داشته باشند. این ترکیب مسؤولیت‌ها و وظایف عموماً محیط کاری غنی و دارای عناصر متعدد که نیازمند کار تحلیلی و خلاقانه بالایی نیز هست فراهم می‌کند که یکی از جذاب‌ترین فرصت‌های شغلی (چه به لحاظ کیفیت کار و چه به لحاظ سطح دستمزدها) در سطح جهانی برای فارغ‌التحصیلان رشته‌های فوق به